

ANNEX 27

NPVC CHALLENGES

FOR WATER CONSERVATION/WATER

DEMAND MANAGEMENT (WC/WDM)

This “NPVC Challenges for Water Conservation/Water Demand Management (WC/WDM)” was prepared by the all study counterparts, from WASA and NPVC, of the JICA Study based on the results of the PCM Workshop on WC/WDM. Furthermore, preparation of the report by the counterparts was the one of the trial as part of the technology transfer which has been conducted in the course of the JICA Study.

The report prepared by the counterparts attached hereto is originally written in Lao Language and attached English version is for readers’ reference.

**NPVC CHALLENGES FOR
WATER CONSERVATION/
WATER DEMAND MANAGEMENT
(WC/WDM)**

November 2003

NAM PAPA VIENTIANE CAPITAL CITY

ສາລະບານ

1. ພາກສະເໜີທີ່ໄປກ່ຽວກັບການໃຊ້ນ້ຳຢ່າງປະຍັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ.
2. ສະພາບການໃຊ້ນ້ຳໃນປະຈຸບັນ ທີ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ
 - 2.1 ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາຂອງພາກສ່ວນຄົວເຮືອນ ແລະ ອົງການລັດບໍລິຫານ, ສະຖາບັນຕ່າງໆ.
 - 2.2 ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາຂອງພາກສ່ວນອົງການລັດບໍລິຫານ ແລະ ສະຖາບັນຕ່າງໆ.
 - ຈຳນວນໝໍ້ແທກນ້ຳສຳລັບລູກຄ້າ ໃນແຕ່ລະປະເພດ.
 - ປະລິມານການຊົມຊົມໃຊ້ນ້ຳ ຈາກລູກຄ້າໃນແຕ່ລະປະເພດ.
 - 2.3 ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຕໍ່ ຄົນ.
3. ສະພາບການພົວພັນລູກຄ້າໃນປະຈຸບັນ.
 - 3.1 ປະເພດການຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ ຈາກລູກຄ້າ ຫາບໍລິສັດນ້ຳປະປານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
 - ການຈຳໜ່າຍ, ແຮງດັນຂອງນ້ຳປະປາໃນປະຈຸບັນ.
 - ເຄື່ອງມືທີ່ຂາດເຂີນໃນການຄຸ້ມຄອງນ້ຳສູນເສຍ
 - ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳປະປາໃນປະຈຸບັນ.
 - ປະເພດໝໍ້ແທກນ້ຳ ແລະ ທໍ່ນ້ຳ.
 - 3.2 ຂໍ້ສະເໜີຈາກບໍລິສັດນ້ຳປະປາ ຕໍ່ ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງລູກຄ້າ.
4. ໂຄງສ້າງລາຄານ້ຳປະປາ ໃນປະຈຸບັນ.
 - 4.1 ໂຄງສ້າງລາຄານ້ຳປະປາ ໃນປະຈຸບັນ.
 - 4.2 ການສົມທຽບລາຄານ້ຳປະປາ.
 - 4.3 ຄຳເຫັນຂອງລູກຄ້າຕໍ່ກັບລາຄານ້ຳປະປາ.
5. ສິ່ງທ້າທາຍຂອງບໍລິສັດນ້ຳປະປານະຄອນຫລວງ ຕໍ່ການປະຫຍັດນ້ຳປະປາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ.
 - 5.1 ມູມມອງທາງດ້ານວິສະວະກຳ.
 - ການແຍກຜູ້ໃຊ້ນ້ຳໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ພາກສ່ວນຂອງສຳນັກງານອົງການລັດ.

5.2 ຄຸນນະພາບນັກປະປາໃນອານາຄົດ.

- ຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການນັກປະປາ ຕໍ່ ກັບລູກຄ້າ.

5.3 ລາຄານັກ.

- ລະບົບລາຄານັກປະປາໃນອານາຄົດ.
- ການພິຈາລະນາເຖິງຜູ້ໃຊ້ນັກປະປາໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ຜູ້ມີລາຍໄດ້ໜ້ອຍ.

5.4 ການສົ່ງເສີມ ແລະ ການພົວພັນລູກຄ້າທີ່ດີ.

- ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍການປະຫຍັດນັກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນັກປະປາ.
- ການໂປ່ງໃສຕໍ່ລູກຄ້າ
- ບົດລາຍງານປະຈຳປີຂອງບໍລິສັດນັກປະປານະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.
- ການແຂ່ງຂັນຮູບພາບໂປສະເຕີໃນໂຮງຮຽນເດັກນ້ອຍ.
- ການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນອົງການຂອງລັດບໍລິຫານ,ສະຖາບັນຕ່າງໆ ໃນການປະຫຍັດນັກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນັກປະປາ.

5.5 ກົດລະບຽບສຳລັບຜູ້ໃຊ້ນັກຂອງສະຖາບັນ,ອົງການຂອງລັດ.

1. ພາກສະເໜີ

ການອານຸລັກນ້ຳປະປາແລະການຄຸ້ມຄອງບໍລິມາດນ້ຳທີ່ຕ້ອງການໃຊ້

ເມື່ອເສດຖະກິດ-ສັງຄົມມີການຈະເລີນເຕີບການດຳລົງຊີວິດມີການປັບປຸງ ນ້ຳປະປາຊຶ່ງເປັນນ້ຳທີ່ສະອາດ, ຜ່ານຂະບວນການຜະລິດທີ່ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານຂອງອົງການອະນາໄມໂລກ, ນ້ຳປະປາເປັນສິ່ງທີ່ຕິດພັນກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນຢູ່ຕົວເມືອງແລະມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນກໍ່ຄືການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ມີການເຕີບໂຕທາງດ້ານຈຳນວນປະຊາກອນແລະເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງເປັນກ້າວໆນັ້ນ ເຫັນວ່າຄວາມຕ້ອງການນ້ຳສະອາດກໍ່ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຕາມກັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕົວລະບົບນ້ຳປະປາແມ່ນສິ່ງສາທາລະນະບໍ່ໂພກ, ຊຶ່ງຍາມໃດພັກ-ລັດກໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການຊອກຫາແຫລ່ງທຶນມາກໍ່ສ້າງແລະຂະຫຍາຍລະບົບນ້ຳປະປາແລະເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ, ເພາະສະນັ້ນແລ້ວການຈັດຫາແຫລ່ງທຶນນັ້ນບາງຄັ້ງອາດຈະບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການຂະຫຍາຍລະບົບນ້ຳປະປາ, ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນການອະນຸລັກນ້ຳປະປາ ແລະ ໃຊ້ນ້ຳປະປາແບບປະຢັດແມ່ນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນທີ່ທົ່ວປວງຊົນຈະຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັນ ແລະ ພ້ອມພຽງກັນເຮັດເພື່ອໃຫ້ມີນ້ຳປະປາ ໃຊ້ຕະຫລອດແລະເປັນປະຈຳ.

ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຍັງບໍ່ທັນມີການກຳນົດຢ່າງລະອຽດ, ມີແຕ່ອີງໃສ່ນ້ຳໃຊ້ທີ່ຜ່ານລະບົບແຈກຈ່າຍນ້ຳແລະກົງເຕີນ້ຳ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ເຫັນວ່າປະລິມານນ້ຳທີ່ຊົມໃຊ້ຕົວຈິງ ແມ່ນໜ້ອຍກ່ວາປະລິມານນ້ຳທີ່ປ່ອຍຖິ້ມ ສິ່ງນີ້ຄວນມີວິທີທາງແກ້ໄຂຖ້າຫາກວ່າໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືຈາກຜູ້ໃຊ້ນ້ຳ. ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ນັ້ນຂຶ້ນຢູ່ກັບ:

- ສະພາບອາກາດ
- ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດ
- ປະເພດແລະລະບົບລະບາຍນ້ຳຖິ້ມ
- ລາຄານ້ຳປະປາ
- ແຫລ່ງນ້ຳໃຊ້ສ່ວນຕົວແລະ
- ວິທີການສະໜອງນ້ຳ

ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບສະພາບອາກາດ, ຮ່າງກາຍຂອງມະນຸດເຮົາຕ້ອງການນ້ຳປະມານ 3-10 ລິດຕໍ່ວັນສຳລັບການນຳໃຊ້ປົກກະຕິ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນການອອກແບບລະບົບນ້ຳປະປາຢູ່ເຂດທະວີບອາຊີໃຕ້, ປະເທດອິນເດຍ (Design Manual for Water Supply and Treatment India, 1991) ອັດຕາຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນດັ່ງນີ້:

ຈຸດປະສົງນຳໃຊ້	ປະລິມານ(ລິດ/ຄົນ/ວັນ)
ນ້ຳດື່ມ	5
ຄົວກິນ	3
ທຳຄວາມສະອາດ	18
ອາບນ້ຳ	20
ລ້າງຖ້ວຍຊາມ	15
ຊັກເຄື່ອງ	20
ລວມ	81 (ບໍ່ລວມນ້ຳສູນເສຍ)

ຟາມໄກ່	15-20	ລິດ/ວັນ/100 ໂຕ
ໂຮງຮຽນ	15-30	ລິດ/ວັນ/ ນັກຮຽນ
ໂຮງຮຽນກິນນອນ	90-140	ລິດ/ວັນ/ນັກຮຽນ
ໂຮງໝໍ	220-230	ລິດ/ວັນ/ຕ່ຽງ
ໂຮງແຮມ	80-120	ລິດ/ວັນ/ ຫ້ອງ
ຮ້ານອາຫານ	60-90	ລິດ/ວັນ/ຕັ້ງ
ຫ້ອງການ	25-40	ລິດ/ວັນ/ຄົນ

ພວກເຮົາຈະເຫນວນວ່ານ້ຳທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ໃນແຕ່ລະວັນນັ້ນປະມານ 81 ລິດຕໍ່ວັນຕໍ່ຄົນ,ປະເທດເຮົາເປັນເຂດ ອາກາດຮ້ອນບາງມື້ຜູ້ໜຶ່ງອາບນ້ຳສອງຫາສາມຄັ້ງ ດັ່ງນັ້ນອັດຕານ້ຳໃຊ້ອາດເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 120 ລິດຕໍ່ວັນຕໍ່ຄົນ.

ຄວາມຈຳເປັນຂອງການອານຸລັກນ້ຳປະປາແລະການຄຸ້ມຄອງບໍລິມາດນ້ຳທີ່ຕ້ອງການໃຊ້
ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ຕົວຈິງໃນຊີວິດປະຈຳວັນຂອງຜູ້ໜຶ່ງແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຖານະແລະມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງແຕ່ລະຄົນຫລືແຕ່ລະຄອບຄົວ.

ການລົງທຶນກໍ່ສ້າງແລະຂະຫຍາຍລະບົບນ້ຳປະປາແມ່ນການໃຊ້ເງິນຈຳນວນຫລວງຫລາຍເຊັ່ນ:ກໍ່ສ້າງບ່ອນສູບນ້ຳ,ກໍ່ສ້າງລະບົບໂຮງງານຜະລິດນ້ຳ,ກໍ່ສ້າງອ່າງເກັບນ້ຳແລະກໍ່ສ້າງລະບົບທີ່ສົ່ງແລະທໍ່ແຈກແລະພ້ອມດຽວກັນກໍ່ຍັງມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຜະລິດແລະຄຸ້ມຄອງ. ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນການລົງທຶນອັນມະຫາສານຂອງລັດຖະບານໃນການຂະຫຍາຍລະບົບນ້ຳປະປາແລະບໍ່ຟຸມເໝືອນນ້ຳເພື່ອໃຫ້ມີນ້ຳໃຊ້ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ, ຮອດເວລາແລ້ວທີ່ ພວກເຮົາຊາວນະຄອນຫລວງວຽງຈັນຕ້ອງຊ່ວຍກັນປົກປັກຮັກສາລະບົບນ້ຳປະປາແລະບໍ່ໃຊ້ນ້ຳປະປາແບບຟຸມເໝືອຍ.

ຕາມແຜນການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຮງງານຜະລິດນ້ຳປະປາ ຈະສຳເລັດໃນທ້າຍປີ 2007, ແຕ່ນີ້ຫາ
ປີ 2007 ເຫັນວ່າຊາວນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ປະເຊີນກັບສະພາບຄາດແຄນນ້ຳຢູ່ບາງເຂດແລະຈະຂາດ
ນ້ຳໄປຈົນກວ່າການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍໂຮງງານຜະລິດນ້ຳປະປາສຳເລັດ.

ເພື່ອເປັນການແກ້ໄຂສະພາບດັ່ງກ່າວນັ້ນຕ້ອງໄດ້ມີການຮ່ວມມືກັນຈາກຫລາຍພາກສ່ວນ, ເພື່ອຊ່ວຍ
ກັນປົກປັກຮັກສາແລະບໍ່ຟຸ່ມເພື່ອຍນ້ຳ ຊຶ່ງວ່າບໍລິມາດນ້ຳທີ່ຜະລິດໃນແຕ່ລະວັນນັ້ນຍັງສາມາດແຈກຈ່າຍ
ໄປຫາເຂດທີ່ຂາດແຄນນ້ຳໄດ້. ພວກເຮົາຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ໃນການອະນຸລັກນ້ຳປະປາໂດຍສະເພາະແມ່ນ
ການໃຊ້ນ້ຳປະປາແບບເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງການໃຊ້ໂດຍບໍ່ປະປ່ອຍໃຫ້ນ້ຳປະປາໄຫລຖິ້ມໂດຍບໍ່
ໄດ້ຜ່ານການຊົມໃຊ້, ຖ້າພົບເຫັນນ້ຳຣົວໄຫລກໍ່ແຈ້ງໃຫ້ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາເພື່ອສ້ອມແປງ.
ຕາມການສຳຫລວດຂໍ້ມູນການໃຊ້ນ້ຳແລະນ້ຳສູນເສຍສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່ານ້ຳສູນເສຍຍັງຢູ່ໃນອັດຕາສ່ວນ
ທີ່ສູງ ແລະປະຈຸບັນນີ້ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາພວມເລັ່ງໃສ່ການຫລຸດຜ່ອນນ້ຳສູນເສຍຍ້ອນທ່ຳແຕກ
ຫລືຣົວ.

ຄືດັ່ງທີ່ຮຽກນັ້ນດີແລ້ວວ່ານ້ຳປະປາມີຄຸນຄ່າໃນຫລາຍໆດ້ານເຊັ່ນວ່າດ້ານສຸຂະອະນາໄມ, ຄວາມສະດວກ
ສະບາຍແລະດ້ານການເງິນ ຊຶ່ງນ້ຳປະປາທີ່ແຈກຈ່າຍໄປສູ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ແຕ່ລະຢອດນັ້ນມີຕົ້ນທຶນໃນການຜະ
ລິດແລະຄຸນປະໂຫຍດແກ່ການດຳລົງຊີວິດ. ການປະຢັດນ້ຳປະປາແມ່ນການປະຢັດລາຍຈ່າຍຂອງລັດ
ຖະບານໃນການຖົມຊຸມທີ່ຂາດທຶນຈາກການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາ

ຈຸດປະສົງຂອງການອະນຸລັກນ້ຳປະປາແລະການຄຸ້ມຄອງບໍລິມາດນ້ຳທີ່ຕ້ອງການໃຊ້

ຈຸດປະສົງຂອງການຄຸ້ມຄອງບໍລິມາດນ້ຳທີ່ຕ້ອງການໃຊ້:

- ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ໃຊ້ນ້ຳສະອາດທີ່ຜ່ານຂະບວນການຜະລິດແລະການກວດກາຄຸນນະພາບແລ້ວ
- ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນຄົວເຮືອນຫລືງົບປະມານຂອງລັດ
- ຫຼຸດຜ່ອນການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານໃນການຂະຫຍາຍລະບົບນ້ຳປະປາ
- ຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ນ້ຳແບບຟຸ່ມເພື່ອຍ

ນ້ຳສູນເສຍ

ນ້ຳສູນເສຍທີ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ແບບງ່າຍດາຍສາມາດເຫັນໄດ້ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່
ແລະແກ້ໄຂຢ່າງຮີບດ່ວນເຊັ່ນ :

ນ້ຳສູນເສຍໃນລະບົບນ້ຳປະປາແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາໃນການຫລຸດຜ່ອນ
ເຊັ່ນ:

- ທ່ຳແຕກ(ທ່ຳເກົ່າ ຫລືການກໍ່ສ້າງໄກ້ກັບທ່ຳນ້ຳປະປາ)

- **ນຳຮົ່ວໄຕ້ດິນ**

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ນ້ຳຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການບົວລະບັດຮັກສາ, ເມື່ອມີການຮົ່ວໄຫລກໍລະນີໃດໆກໍຕາມຕ້ອງສ້ອມແປງໃຫ້ໄວເພື່ອຫລຸດຜ່ອນນ້ຳສູນເສຍຢູ່ຄົວເຮືອນ. ກໍລະນີນ້ຳສູນເສຍໃນຄົວເຮືອນມີດັ່ງນີ້:

- ເວລາໃຊ້ນ້ຳໄດ້ປ່ອຍນ້ຳຖິ້ມ(ບໍ່ອັດກອກນ້ຳ)
- ໃຊ້ນ້ຳແບບຟຸ່ມເຟື້ອຍ
- ນ້ຳຮົ່ວໄຫລໃນຄົວເຮືອນ(ທ່ານ້ຳຫລືອຸປະກອນເປ່ເພ)

ການປ່ອຍນ້ຳປະປາຖິ້ມ

ການຢູ່ຮ່ວມກັນໃນຊຸມຊົນນັ້ນບໍ່ພຽງແຕ່ຄອບຄົວໃດໜຶ່ງມີນ້ຳໃຊ້ຢ່າງພຽງພໍແລະປ່ອຍຖິ້ມ, ພວກເຮົາຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃນການປະຢັດນ້ຳ ການທີ່ບໍ່ຟຸ່ມເຟື້ອຍນ້ຳນັ້ນຈະເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນມີນ້ຳປະປາໃຊ້ຢ່າງທີ່ເຖິງກັນ. ໃນເວລາໃຊ້ນ້ຳປະປາບາງຄັ້ງມີການປ່ອຍໃຫ້ນ້ຳໄຫລຖິ້ມນັ້ນ ບໍ່ຊ່ວຍຫຍັງໄດ້ຍ້ອນວ່ານ້ຳໄຫລຖິ້ມລ້າໆໂດຍບໍ່ຜ່ານການໃຊ້, ຖ້າຫາກວ່າມີການເອົາໃຈໃສ່ບໍ່ໃຊ້ນ້ຳແບບຟຸ່ມເຟື້ອຍ ປະລິມານນ້ຳທີ່ ປ່ອຍຖິ້ມລ້າໆນັ້ນຈະເຫລືອ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້ໃຊ້

ນ້ຳຮົ່ວໄຫລໃນຄົວເຮືອນ

ປະກົດການນ້ຳຮົ່ວໄຫລໃນຄົວເຮືອນຈະເຫັນໄດ້ເປັນປະຈຳ ບາງເທື່ອຜູ້ໃຊ້ນ້ຳອາດບໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າເມື່ອມີນ້ຳຮົ່ວໄຫລໃນຄົວເຮືອນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງລາຍຈ່າຍໃນຄອບຄົວເພີ່ມຂຶ້ນການສ້ອມແປງນ້ຳຮົ່ວໃນຄົວເຮືອນ ນັ້ນມີຜົນປະໂຫຍດແກ່ຕົນເອງແລະສັງຄົມຢ່າງຫລວງຫລາຍ ເຖິງແມ່ນວ່າຄ່ານ້ຳທີ່ສູນເສຍຖືວ່າເປັນເງິນຈຳນວນນ້ອຍກໍຕາມຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການການສ້ອມແປງເພື່ອຊ່ວຍກັນຫລຸດຜ່ອນນ້ຳສູນເສຍ, ນີ້ເປັນໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ໃຊ້ນ້ຳແຕ່ລະຄົນຄວນເອົາໃຈໃສ່ຢູ່ສະເໝີວ່າເມື່ອມີນ້ຳສູນເສຍອາດຈະເປັນຮົ່ວໄຫລຍ້ອນທີ່ຫລືອຸປະກອນແລະໄຫລຖິ້ມຍ້ອນການຟຸ່ມເຟື້ອຍນ້ຳນັ້ນແມ່ນການສູນເສຍລາຍຈ່າຍທາງກົງແລະທາງອ້ອມ(ທາງກົງຕົນເອງເປັນຜູ້ຈ່າຍຄ່ານ້ຳສູນເສຍ, ທາງອ້ອມຊຶ່ງແມ່ນລັດຖະບານແລະລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາເປັນຜູ້ຈ່າຍ).

ສະພາບຄວາມເຂົ້າໃຈຊຶ່ງກັນແລະກັນລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ນ້ຳປະປາແລະລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາ

ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາແມ່ນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂອງລັດ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ລົງທຶນ 100 ສ່ວນຮ້ອຍ. ໃນນັ້ນມີທຶນຈາກກົບປະມານຂອງລັດ, ເງິນກູ້ຈາກສະຖາບັນການເງິນ ແລະທຶນຊ່ວຍເຫລືອຈາກສາກົນ.

ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປານະຄອນຫລວງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຜະລິດນໍ້າປະປາສະໜອງໃຫ້ຊາວນະຄອນຫລວງວຽງຈັນໃນການດຳລົງຊີວິດແລະການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດແລະສັງຄົມ. ນໍ້າປະປາຊຶ່ງຜ່ານຂະບວນການຜະລິດແລ້ວໄດ້ສົ່ງໄປຫາຜູ້ຊົມໃຊ້ຕາມສາຍທີ່ສົ່ງແລະທີ່ແຈກຕ່າງໆ ຈົນຮອດໝໍ້ແທກນໍ້ານັ້ນ ແມ່ນນອນຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາໃນການບູລະນະສ້ອມແປງແລະປ່ຽນຖ່າຍວັດສະດຸທີ່ເກົ່າເກີນອາຍຸໃຊ້ງານອອກ,ສ່ວນລະບົບທີ່ຢູ່ຈາກໝໍ້ແທກນໍ້າເຂົ້າໄປໃນສະຖານທີ່ຂອງເຮືອນແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຊ້ນໍ້າ.ຜູ້ໃຊ້ນໍ້າມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຕໍ່ການນຳໃຊ້ແລະສອ້ມແປງທ່ນໍ້າໃນຄົວເຮືອນຂອງຕົນເອງ ໃນນີ້ໝາຍວ່າຜູ້ໃຊ້ນໍ້າຕ້ອງຈ່າຍໃນການສອ້ມແປງພາຍໃນຊຶ່ງແມ່ນຂອບເຂດທີ່ຕົນເອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຢູ່ ຖ້າມີຄວາມຍິ່ງຍາກໃນການສອ້ມແປງກໍ່ຄວນແຈ້ງໃຫ້ວິຊາການລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາເພື່ອສອ້ມແປງ(ຜູ້ໃຊ້ນໍ້າເປັນຜູ້ຈ່າຍເງິນຄ່າສອ້ມແປງ.

ຜ່ານມາຜູ້ໃຊ້ບາງຄົນນໍ້າເຂົ້າໃຈວ່າການສ້ອງແປງນໍ້າຮົ່ວພາຍໃນແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ,ຫລືບາງຄົນກໍ່ຄິດວ່າລາຄານໍ້າບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຖານະຂອງຕົນເອງຈຶ່ງບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ໃນການສອ້ມແປງ. ສຳລັບໄລຍະສັ້ນແນວຄວາມຄິດນີ້ອາດຈະຖືກແຕ່ຖ້າສົມທຽບໄລຍະຍາວແລ້ວຄວນສອ້ມແປງຈຸດທີ່ນໍ້າຮົ່ວໄຫລໂດງໄວເພື່ອຫລຸດຜ່ອນນໍ້າສູນເສຍກໍ່ຄືການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນແບບບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດ.

2. ສະພາບການໃຊ້ນໍ້າປະປາ ໃນປະຈຸບັນ ທີ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ດັ່ງທີ່ຜ່ານມາ ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາທັງໝົດ ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແມ່ນ 2,423,334 ມ³/ເດືອນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 80,778ມ³/ວັນ ແລະ ຈຳນວນໝໍ້ແທກນໍ້າ ທັງໝົດ ແມ່ນ 43,449ໜ່ວຍ ໂດຍອີງໃສ່ສະຖິຕິການເກັບກຳຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນໍ້າປະປາ ໃນເດືອນ ມີນາ ປີ 2003 ຂອງ ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ໄດ້ແບ່ງຜູ້ຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ອອກເປັນ 2 ພາກສ່ວນໃຫຍ່ຄື ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກ. ການໃຊ້ນໍ້າປະປາໃນຄົວເຮືອນ(ໄດ້ແກ່ທີ່ພັກອາໄສທົ່ວໄປ)
- ຂ. ການໃຊ້ນໍ້າປະປາໃນພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ(ໄດ້ແກ່ພາກສ່ວນຫ້ອງການລັດຕ່າງໆ ແລະ ຂົງເຂດດຳເນີນທຸລະກິດ)

2.1 ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຂອງພາກສ່ວນຄົວເຮືອນ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນຄົວເຮືອນ ທັງໝົດແມ່ນ 1,352,886 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າກັບ 45,097 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 56% ຂອງການຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ຈໍານວນໝໍ້ແທກນໍ້າທັງໝົດ ຈາກພາກສ່ວນຄົວເຮືອນ ໃຊ້ແມ່ນ 37,578 ໝວຍ ຫຼືເທົ່າກັບ 86,5% ຂອງຈໍານວນໝໍ້ແທກນໍ້າທັງໝົດ (43,449 ໝວຍ) ໃນເທດສະບານ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໂດຍອີງໃສ່ສະຖິຕິການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ໃນເດືອນ ມີນາ ປີ 2003 ຂອງບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດ ນໍ້າປະປາ ນະຄອນຫຼວງ.

ການໃຊ້ນໍ້າປະປາ ໃນພາກສ່ວນ ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ ແມ່ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດຄື:

- ຫ້ອງການ ແລະ ສະຖາບັນຂອງລັດ.
- ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດ, ບັນດາໂຮງງານ, ພາກສ່ວນດໍາເນີນທຸລະກິດ ຊັ້ນ 1-6
- ໂຮງງານນໍ້າດື່ມ, ໂຮງແຮມ, ບ້ານພັກ, ຮ້ານອາຫານ, ສະລອຍນໍ້າ
- ອົງການທູດຕານຸທູດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຜູ້ມາດໍາເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ລາວ
- ການນໍາໃຊ້ນໍ້າປະປາຂອງພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ ທັງໝົດ ແມ່ນ 1,070,448 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າ 35,682 ມ³/ວັນ ຫຼື ທຽບເທົ່າກັບ 44.20% ຂອງການໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະຄອນ ຫຼວງວຽງຈັນ (ຈາກສະຖິຕິ ການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ການຊົມໃຊ້ນໍ້າໃນເດືອນ ມີນາ ປີ 2003 ຂອງ ບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ)

2.2 ການໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຂອງພາກສ່ວນທີ II ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ

ການໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຂອງພາກສ່ວນທີ II ນີ້ ທາງບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດ ນໍ້າປະປາ ນະຄອນ ຫຼວງ ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດຄື:

- 1) ຫ້ອງການລັດ ແລະ ສະຖາບັນລັດຕ່າງໆ
- 2) ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດ, ບັນດາໂຮງງານ, ກຸ່ມທຸລະກິດ ແຕ່ ຊັ້ນ 1-6
- 3) ໂຮງງານນໍ້າດື່ມ, ໂຮງແຮມ, ບ້ານພັກ, ຮ້ານອາຫານ, ສະລອຍນໍ້າ
- 4) ອົງການທູດຕານຸທູດ, ອົງການສາກົນ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ພາກສ່ວນທີ່ເຮັດທຸລະກິດໃນລາວ

• ຈໍານວນໝໍ້ແທກນໍ້າໃນແຕ່ລະປະເພດ:

- ປະເພດທີ 1 (ຫ້ອງການລັດ ແລະ ສະຖາບັນລັດຕ່າງໆ).
ຈໍານວນໝໍ້ແທກນໍ້າທັງໝົດ ແມ່ນ 878 ໝວຍ ເທົ່າກັບ 2% ອງໝໍ້ແທກນໍ້າທັງໝົດທີ່ໃຊ້

ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

- ປະເພດທີ 2 (ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດ, ບັນດາໂຮງງານ, ກຸ່ມທຸລະກິດ ແຕ່ ຊັ້ນ 1-6)
ຈຳນວນໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດແມ່ນ 4,140 ໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 9.5% ຂອງໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດທີ່ໃຊ້ ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ປະເພດທີ 3 (ໂຮງງານນໍ້າດື່ມ, ໂຮງແຮມ, ບ້ານພັກ, ຮ້ານອາຫານ, ສະລອຍນ້ຳ)
ຈຳນວນໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດແມ່ນ 427 ໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 1% ຂອງໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດທີ່ໃຊ້ ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ປະເພດທີ 4 (ອົງການທູດຕານຸທູດ, ອົງການສາກົນ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ພາກສ່ວນທີ່ເຮັດ ທຸລະກິດ ໃນລາວ)
ຈຳນວນໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດແມ່ນ 420 ໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 1% ຂອງໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດທີ່ໃຊ້ ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ລວມຈຳນວນໝໍ້ແທກນ້ຳໃນພາກສ່ວນທີ II ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ ແມ່ນເທົ່າກັບ 5,865 ໜ່ວຍ ເທົ່າກັບ 13.5% ຂອງໝໍ້ແທກນ້ຳທັງໝົດທີ່ໃຊ້ ຢູ່ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

• ການໃຊ້ນ້ຳປະປາ ໃນພາກສ່ວນທີ II ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄົວເຮືອນ

(ປະລິມານການຊົມໃຊ້ນ້ຳຈາກລູກຄ້າໃນແຕ່ລະປະເພດ)

- ການໃຊ້ນ້ຳປະປາໃນພາກສ່ວນທີ II ດັ່ງກ່າວນີ້ ເພິ່ນແບ່ງອອກເປັນປະເພດຍ່ອຍໆ ມີຢູ່ 11 ປະເພດຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:
 - 1) ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຂອງພາກສ່ວນທ້ອງຖານ ແລະ ສະຖາບັນລັດທັງໝົດ ແມ່ນ 251,442 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າກັບ 7,082 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າ 19.8% ຂອງການຊົມໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດໃນນະ ຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 2) ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຈາກພາກສ່ວນທະຫານທັງໝົດແມ່ນ 141,521 ມ³/ເດືອນ 4,718 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 13.20% ຂອງການຊົມໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
 - 3) ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຈາກພາກສ່ວນເຮັດການຄ້າຕ່າງໆ ທັງໝົດ ແມ່ນເທົ່າກັບ 251,525 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າກັບ 8,385 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 23.5% ຂອງການຊົມໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 4) ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ໂຮງງານຕ່າງໆ ແລະ ບໍລິສັດທັງໝົດແມ່ນ 200,148 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າກັບ 6,672 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 18.7% ຂອງການຊົມໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 5) ການຊົມໃຊ້ນ້ຳປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ໂຮງຮຽນ ທັງໝົດແມ່ນ 117,895 ມ³/ເດືອນ

ທຽບເທົ່າກັບ 3,930 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ11% ຂອງການຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

- 6) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ໂຮງໝໍທັງໝົດແມ່ນ 53,904 ມ³/ເດືອນ
ທຽບເທົ່າກັບ 1,797 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 5% ຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະ ຄອນ
ຫຼວງວຽງຈັນ
 - 7) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ສະຖານທູດທັງໝົດແມ່ນ 18,233 ມ³/ເດືອນ
ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 1.7% ຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະຄອນ ຫຼວງວຽງຈັນ
 - 8) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ທະນາຄານທັງໝົດແມ່ນ 4,092 ມ³/ເດືອນ
ທຽບເທົ່າກັບ137ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 0.4% ຂອງການຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະ
ຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 9) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາຈາກ ຮ້ານອາຫານຕ່າງໆ ທັງໝົດແມ່ນ 9,370 ມ³/ເດືອນ
ທຽບເທົ່າກັບ 313 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 0.9% ຂອງການຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະ
ຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 10) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ການບໍລິການຕ່າງໆ ທັງໝົດ ແມ່ນ
11,061 ມ³/ເດືອນ ທຽບເທົ່າກັບ 369 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 1% ຂອງການຊົມ
ໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
 - 11) ການຊົມໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຈາກພາກສ່ວນ ຄົນຕ່າງປະເທດທັງໝົດແມ່ນ 13,157 ມ³/ເດືອນ
ທຽບເທົ່າກັບ 439 ມ³/ວັນ ຫຼືທຽບເທົ່າກັບ 1.2% ຂອງການຊົມໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດ
ໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
- ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນການເກັບກຳການຊົມໃຊ້ນໍ້າ ທີ່ບໍ່ແມ່ນໃນຄົວເຮືອນ
ຂອງ ບໍລິສັດ ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນເດືອນ ມີນາ ປີ 2003.

2.3 ການນຳໃຊ້ນໍ້າປະປາຕໍ່ຄົນ

- ການປຽບທຽບ ການນຳໃຊ້ນໍ້າປະປາ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງໃຫຍ່ໆ ໃນກຸ່ມປະເທດອາຊີ ຕາເວັນອອກ ສ່ຽງໃຕ້ (ອີງຕາມສະຖິຕິໃນປີ 1995)

ລ/ດ	ປະເທດ	ເມືອງ	ການໃຊ້ນໍ້າ ລິດ/ຄົນ/ມື້	ການຜະລິດນໍ້າ ມ3/ຄົນ/ມື້	ລາຄານໍ້າໂດຍສະເລ່ຍ ໂດລາ/ມ3
1	ມາຕິວີ	ມາລີ	16	0.03	4.86
2	ກຳປູເຈຍ	ພະນົມເປັນ	32	0.12	0.15
3	ຫວຽດນາມ	ຮ່າໂນ້ຍ	45	0.22	0.11
4	ພະມ້າ	ຢາງກັງ	67	0.12	0.46
5	ຮິງກົງ	ຮິງກົງ	112	0.40	0.56
6	ໄທ	ຊຽງໃໝ່	135	0.24	0.30
7	ອີໂດເນເຊຍ	ຈາກາຕ້າ	135	0.11	0.61
8	ຫວຽດນາມ	ໂຮຈິມິນ	136	0.15	0.13
9	ຈີນ	ຊຽງໄຮ	143	0.58	0.07
10	ລາວ	ວຽງຈັນ	172	0.26	0.13
11	ມິງໂກນ	ອຸລານບາຕໍ	177	0.23	0.10
12	ສິງກະໂປ	ສິງກະໂປ	183	0.46	0.55
13	ມາເລເຊຍ	ກູລາລຳເປີ	200	0.35	0.34
14	ຟິລິບປິນ	ມານິລາ	202	0.26	0.23
15	ເກົາຫຼີໃຕ້	ເຊອູນ	209	0.47	0.28
16	ອິເດຍ	ເດລີ	209	0.24	0.03
17	ເກົາຫຼີເໜືອ	ພຽງຢາງ	244	0.51	0.21
18	ໄຕ້ຫວັນ	ໄທເປ	262	0.72	0.39
19	ໄທ	ບາງກອກ	265	0.53	0.31

3. ສະພາບການພົວພັນລູກຄ້າໃນປະຈຸບັນ

3.1 ປະເພດການຮ້ອງຟ້ອງຈາກລູກຄ້າ

ລັດວິສາຫະກິດນຳປະປານະຄອນຫຼວງເປັນລັດວິສາຫະກິດນຶ່ງທີ່ມີໜ້າທີ່ຜະລິດນຳສະອາດ, ມີຄຸນນະພາບສູງ, ຖືກຫຼັກສຸຂະອານາໄມເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງຄົມໃນທົ່ວນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ນຳແມ່ນປັດໃຈໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕົ້ນຕໍຂຶ້ນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຈະຂາດບໍ່ໄດ້ເວົ້າສະເພາະນຳປະປາແມ່ນຂະແໜງໜຶ່ງໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ຂອງຊາດ , ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ສ້າງສາ ພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດໂດຍກົງ, ຊຸກຍູ້ການຜະລິດ, ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງພະນັກງານ, ກຳມະກອນຕະຫຼອດຮອດ ພໍ່ແມ່ ປະຊາຊົນ ໄດ້ມີສຸຂະພາບ ແຂງແຮງ .

ນຳປະປາແມ່ນ ນຳທີ່ສະອາດ, ໄດ້ຜ່ານກຳມະວິທີການຜະລິດຫຼາຍໆຂັ້ນຕອນ ດ້ວຍ ທຶນຮອນອັນຫລວງຫລາຍ ຂອງລັດ ກໍຄື ການກໍ່ສ້າງ ພື້ນຖານ ວັດຖຸ-ເຕັກນິກ, ໃຊ້ວັດຖຸດິບ, ເຄື່ອງອາໄລ ທີ່ໄດ້ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດເປັນເງິນຕຣາ, ໃຊ້ພະລັງງານໄຟຟ້າເປັນຕົ້ນຕໍໃນການຜະລິດນຳສະອາດແລະແຮງງານ ຂອງພະນັກງານ-ກຳມະກອນ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຈຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ ນຳທີ່ໄຫລຕາມທຳມະຊາດ ກາຍມາເປັນນຳທີ່ສະອາດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຖືກຫລັກ ອານາໄມ.

ນຳແຕ່ລະຢົດ ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ ແລະ ຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ພວກເຮົາຫມິດທຸກຄົນ ຄວນເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຮູ້ນຳໃຊ້ນຳ ຢ່າງປະຢັດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ໃຫ້ມີການໂຄສະນາປູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບການໃຊ້ນຳໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດແລະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ ໃນການປົກປັກຮັກສາແລະປະຢັດນຳ.

- ພະນັກງານ ຈົດນຳ - ເກັບເງິນ ຜູ້ນຶ່ງ ເວົ້າສະເພາະ ບໍ່ແມ່ນຮູ້ພຽງແຕ່ ອ່ານຕົວເລກໃນຫມໍ້ແທກນຳ ແລ້ວ ບັນທຶກລົງໃນປຶ້ມຈົດນຳ ແລະ ຮູ້ແຕ່ຖືໃບບິນໄປເກັບເງິນ ນຳລູກຄ້າເທົ່ານັ້ນ.

ການຮຽນຮູ້ແລະເກັບກຳໄດ້ກ່ຽວກັບກົດລະບຽບຂອງການໃຊ້ນຳປະປາຂອງ ລູກຄ້າ ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ສຳລັບ ພະນັກງານ ຈົດນຳ - ເກັບເງິນ, ເພາະພະນັກງານ ຈົດນຳ - ເກັບເງິນ ແມ່ນຜູ້ສຳພັດ ກັບຜູ້ໃຊ້ນຳໂດຍກົງ.

* ແຕ່ກໍ່ປະຕິເສດ ບໍ່ໄດ້ ກ່ຽວກັບລູກຄ້າ ພ້ອງຮ້ອງ ຫຼາຍໆບັນຫາ ທາງກົງແລະທາງອ້ອມ ເຊັ່ນ :

- ກໍລະນີ ນຳປະປາເຂດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມດັນນຳຕ່ຳ ອາດຈະບໍ່ມີນຳໄປຮອດ , ມີແຕ່ລົມ ເຮັດໃຫ້ຕົວເລກປິ່ນຂຶ້ນ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລູກຄ້າ ຈົມວ່າພ້ອງຮ້ອງ ບໍ່ພໍໃຈໃນການບໍລິການນຳດ້ວຍ.

* ກໍລະນີ ລູກຄ້າບໍ່ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຈ່າຍເງິນ ໃນການໃຊ້ນຳປະປາ, ໃນເວລາໜ່ວຍງານນຳປະປາໄປອັດນຳ ກໍ່ມີການຈົມວ່າ , ອາດຈະເວົ້າວ່າ ຈົດນຳແບບບໍ່ຊັດເຈນ, ກະຕວງເອົາກໍ່ມີ.

-ກໍລະນີ ຍຸດຍ້ອນ ມີ ການສ້ອມແປງ ລະບົບທໍ່ນໍ້າທີ່ແຕກ-ຮົ່ວ ແລະ ອື່ນໆ ບໍລິສັດຕ້ອງແຈ້ງລ່ວງໜ້າ 24 ຊົ່ວໂມງ.

- ກະແສ ໄຟຟ້າຂັດຂ້ອງ.
- ແຮງດັນນໍ້າຕົກ.
- ມີອາກາດຢູ່ໃນທໍ່ແຈກຢາຍນໍ້າ.
- ການປ່ຽນແປງ ຂອງ ຄຸນນະພາບ ນໍ້າດິບ.
- ໃນກໍລະນີນີ້ ລູກຄ້າກໍຈົ່ມວ່າ ການບໍລິການຂອງນໍ້າປະປາ ບໍ່ຕອບສະໜອງໃຫ້ ສະດວກແລະທັນເວລາ.
- ໃນກໍລະນີ ແຍກປະເພດ ລູກຄ້າກໍເຊັ່ນດຽວກັນ, ບາງລູກຄ້າກໍຈົ່ມວ່ານໍ້າເຮືອນຂ້າພະເຈົ້າແມ່ນບໍ່ໄດ້ ໃຫ້ຊາວຕ່າງປະເທດຊົມໃຊ້ແຕ່ເປັນຫຍັງລາຄານໍ້າປະປາຈຶ່ງຂ້ອນຂ້າງແພງແທ້.
- ບາງກໍລະນີ ລູກຄ້າຄິດເຂົ້າໃຈວ່າ ບໍລິສັດນໍ້າປະປາ ມີແຕ່ດູດນໍ້າຂອງຂຶ້ນມາແລ້ວສົ່ງໄປຕາມສາຍທີ່ ເພື່ອບໍລິການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ,ແຕ່ປານນັ້ນ ລູກຄ້າກໍຍັງຄິດວ່າບໍລິສັດນໍ້າປະປາ ບໍ່ໄດ້ລົງທຶນຫຍັງເລີຍ ໃນການຜະລິດນໍ້າປະປາມາຮັບໃຊ້ສັງຄົມ %

• **ສະພາບແຮງດັນຂອງນໍ້າປະປາໃນປະຈຸບັນ**

ເວົ້າລວມແລ້ວ ສະພາບແຮງດັນນໍ້າໃນລະບົບທໍ່ນໍ້າໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນຖືວ່າບໍ່ພຽງພໍບາງຂົງເຂດ ຊຶ່ງ ເນື່ອງມາຈາກຫຼາຍສາຍເຫດ ເຊັ່ນ: ລະບົບຜະລິດນໍ້າທັງສອງໂຮງງານຄື ເກົ້າລ້ຽວ ແລະ ຈິນາຍໂມ້ ແມ່ນ ມີການຜະລິດເກີນຂອບເຂດຈຳກັດແລ້ວ ແລະບໍ່ສາມາດຜະລິດເກີນຂອບເຂດໄດ້, ແລະອີກບັນຫາໜຶ່ງ ອ່າງເກັບນໍ້າສູງແຕ່ລະຈຸດກໍບໍ່ສາມາດເກັບນໍ້າຂັງໄວ້ໃນເວລາກາງຄືນ ຍ້ອນການຊົມໃຊ້ນໍ້າແມ່ນມີອັດຕາ ສູງຂຶ້ນໃນແຕ່ລະວັນ ແລະຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ມີບາງສຳນັກງານ ອົງການຕ່າງໆ ໃຊ້ນໍ້າແບບຟຸມເຟື້ອຍປ່ອຍ ໃຫ້ນໍ້າໄຫຼຖິ້ມໄປລ້າງໂດຍບໍ່ມີປະໂຫຍດ.

ສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບາງຂົງເຂດ ທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຕົວເມືອງ ຂາດນໍ້າໃຊ້ຍ້ອນຄວາມດັນບໍ່ພຽງພໍ ເຊັ່ນ ເຂດບ້ານຫ້ວຍທົງ, ເຂດໜອງແຕ່ງ, ເຂດດົງໂດກ, ເຂດດົງໝາກຄາຍ, ເຂດບ້ານຄຳຮຸ່ງ ແລະ ໂຮງໝໍ 150 ຕຽງ, ເຂດຈອມມະນີ ຫຼັກ 5 ແລະບາງຂົງເຂດອື່ນໆ.

• **ເຄື່ອງມືທີ່ຂາດເຂີນໃນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າສູນເສຍ**

1. ເຄື່ອງເຈາະທໍ່ຂາງ, ທໍ່ເຫຼັກ ແລະ ທໍ່ຢາງ.
2. ເຄື່ອງຊອກຫາທໍ່ນໍ້າຢາງຢູ່ໃຕ້ດິນ Pipe Locator (Non metallic)
3. ເຄື່ອງຕັດທາງຢາງ, ທາງເບຕົງ.
4. ເຄື່ອງຕັດທໍ່ຂາງ, ທໍ່ຢາງ ແລະ ທໍ່ເຫຼັກ.
5. ເຄື່ອງວັດແທກແຮງດັນນໍ້າ (Hand help pressure gauges).

6. ເຄື່ອງທົດສອບກົງເຕີຂະໜາດໃຫຍ່ ແຕ່ 50 ມມ ຂຶ້ນໄປ (Meter testing on bench).
7. ເຄື່ອງຈັກປັ່ນໄຟຟ້າຂະໜາດ 4 KW 1 ເຄື່ອງ.
8. ປັ່ນດູດນ້ຳຂະໜາດ 100 l/mn 2 ໜ່ວຍ.
9. ລົດຊຸດດິນຂະໜາດນ້ອຍ 1 ຄັນ.
10. ລົດດາມ 2 ຄັນ.
11. ລົດກະບະ 4 ໂຕນ 2 ຄັນ.
12. ລົດກະບະ 1 ໂຕນ 2 ຄັນ
13. ສາມຂາໝາກລອກ Trip pot.
14. ເຄື່ອງຈັກຊີເບຕົງ.

ຄຸນນະພາບນ້ຳ

- ນ້ຳເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບມະນຸດ ແລະ ຈຳເປັນຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນໂລກນີ້ ,ນ້ຳສຳລັບດື່ມຕ້ອງໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ , ທຸກຄົນມີສິດ ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກນ້ຳທີ່ສະອາດຖືກຫຼັກອະນາໄມ . ດັ່ງນັ້ນທາງໂຮງງານຜະລິດນ້ຳປະປາ ຂອງພວກເຮົາຈຶ່ງໄດ້ເຂັ້ມງວດທຸກຂັ້ນຕອນໃນການບຳບັດນ້ຳ ຈາກແຫ່ງນ້ຳທີ່ເປີເປື້ອນແລະມີຄວາມຂຸ່ນມົວ (Turbidity) ສູງທີ່ສຸດໃນປະເທດລາວບາງຄັ້ງສູງເຖິງ 2000 ~ 4000 NTU ພວກເຮົາກໍ່ສາມາດບຳບັດແລະຂ້າເຊື້ອໂລກໃຫ້ກາຍມາເປັນນ້ຳທີ່ສະອາດສົດໃສປອດໄພ ຈາກເຊື້ອພະຍາດແລະສານເຄມີຕ່າງໆ ຢ່າງນ້ຳປະປາທີ່ພວກທ່ານໃຊ້ທຸກວັນນີ້ . ເພາະວ່ານ້ຳປະປາພວກເຮົາມີຄວາມຂຸ່ນມົວພຽງແຕ່ 0.0 ~ 0.9 NTU ເທົ່ານັ້ນແລ້ວພວກທ່ານວ່າມັນແຕກຕ່າງກັນຊຳໃດ ! ນອກຈາກການຄອບຄຸມ ແລະ ກວດສອບຄຸນນະພາບໂດຍນັກວິທະຍາສາດ ຢ່າງໃກ້ຊິດຕະຫຼອດ 24 ຊົ່ວໂມງ , ສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ນ້ຳປະປາມີຄຸນນະພາບດີໄດ້ມາດຕະຖານນ້ຳດື່ມຂອງກົມ ອາຫານ ແລະ ຢາ ແຫ່ງປະເທດລາວ ວາງອອກຮ່ວມທັງມີການໄປກວດກາ ແລະ ເກັບຕົວຢ່າງນ້ຳປະປາທີ່ສົ່ງໄປບໍລິການໃຫ້ປະຊາຊົນໃນພື້ນທີ່ຕ່າງໆ ນຳກັບມາກວດວິເຄາະ ດ້ວຍເຄື່ອງມືທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ປູກຫາເຊື້ອພະຍາດເປັນປະຈຳທຸກໆອາທິດ , ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນເຊື້ອໜັ້ນໄດ້ວ່າສາມາດດື່ມນ້ຳປະປາໄດ້ຢ່າງປອດໄພ. ພວກເຮົາຄິດສະເໜີວ່າ “ ນ້ຳປະປາເພື່ອປະຊາຊົນ ” ນີ້ເປັນຄຳຂ້ວນທີ່ພວກເຮົາມອບໃຫ້ແກ່ກັນແລະກັນ ພ້ອມທັງທຸມເທຣ່ວມແຮງຮ່ວມໃຈກັນປະຕິບັດມາໂດຍຕະຫຼອດ ນ້ຳທຸກຢອດໃສສະອາດໄດ້ມາດຕະຖານ ນີ້ແມ່ນຄວາມພູມໃຈຂອງພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນໃຈນ້ຳທຸກຄົນ ຈຶ່ງຢູ່ທີ່ຄວາມມຸ່ງໝັ້ນພັດທະນາ ຄຸນນະພາບນ້ຳຢ່າງບໍ່ຢຸດຢັ້ງ ພວກເຮົາພ້ອມແລ້ວໃນການກ້າວສູ້ຄວາມເປັນໜຶ່ງໃນດ້ານການບໍລິການແກ່ສັງຄົມ , ທັງນ້ຳໃຈ ແລະ ນ້ຳໃສສະອາດຂໍມອບໄວ້ໃຫ້ປະຊາຊົນລາວທຸກໆຄົນ .

ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພໍ່ແມ່ພີ່ນ້ອງເຮົາທຸກໆຄົນຈຶ່ງໃຊ້ນ້ຳປະປາຢ່າງປະຢັດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການໃຊ້ນ້ຳ , ເວລາເປີດນ້ຳໃຊ້ , ນ້ຳອາບ , ໃຊ້ຊັກເຄື່ອງ ຫຼື ໃຊ້ຕ່າງໆຫຼັງຈາກແລ້ວໝົດພວກ

ທ່ານກໍ່ຕ້ອງປິດ ແລະ ໜັ່ນກວດກາເຮືອນຂານຂອງຕົນເອງວ່າມີນ້ຳຮົ່ວ ,ນ້ຳແຕກບໍ່ , ສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ ກັບລູກຫຼານຂອງທ່ານ ໃຫ້ຮູ້ຈັກປະຢັດນ້ຳ ດັ່ງຄຳຂໍ້ວນທີ່ວ່າ: ໃຊ້ນ້ຳຢ່າງຮູ້ຄິດຊ່ວຍເສດຖະກິດຊີວິດຈະ ສົດໃສ . ຖ້າເຮົາປະຢັດນ້ຳໄດ້ເຮົາກໍ່ຈະເກັບເງິນໄວ້ເປັນທຶນຮອນໃນຂ້າງໜ້າ ແລະ ເຮົາເອງກໍ່ຈະປະຢັດ ຊັບພະຍາກອນຂອງປະເທດຊາດບ້ານເມືອງໄດ້ອີກ. ເພາະວ່າເຮົາຜະລິດນ້ຳປະປາກໍ່ໃຊ້ໄຟຟ້າ ໃຊ້ນ້ຳ ຈາກແຫຼ່ງນ້ຳ , ໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນຕ່າງໆ , ເພື່ອຈະມາເປັນນ້ຳສະອາດນໍ້າພວກເຮົາກໍ່ໃຊ້ ທຶນຮອນບໍ່ແມ່ນໜ້ອຍ . ສົມມຸດບ່ອນທີ່ພວກທ່ານຢູ່ອາດຈະຕຳນ້ຳກໍ່ຈະມາຫຼາຍເຫຼືອໃຊ້ , ແຕ່ຖ້າຢູ່ບ່ອນ ທີ່ສູງ ນ້ຳອາດຈະບໍ່ມີກໍ່ໄດ້ຖ້າທ່ານປະຢັດນ້ຳ , ເປີດແລ້ວກໍ່ຕ້ອງປິດຫຼັງຈາກໃຊ້ວຽກ ນ້ຳທີ່ເຫຼືອກໍ່ຈະ ແຈກຢາຍໃຫ້ບ່ອນທີ່ຂາດແຄ້ນນ້ຳ ອັນນີ້ກໍ່ເປັນການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອນມະນຸດເໝືອນກັນ.

ອີກອັນນຶ່ງຖ້າຫາກພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນທຸກຄົນເຫັນທ່ານນ້ຳແຕກຕາມຖະໜົນທົນທາງ ກໍ່ຕ້ອງຊ່ວຍກັນ ໂທລະສັບຫາລັດວິສະຫະກິດນ້ຳປະປານະຄອນຫຼວງທັນທີໂລດ ຫຼື ໂທຫາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ປະເພດໝໍ້ແທກນ້ຳ ແລະ ທໍ່ນ້ຳ

1. ປະເພດໝໍ້ແທກນ້ຳ. ແຕ່ກ່ອນເຖິງປະຈຸບັນໝໍ້ແທກນ້ຳຢູ່ໃນນ້ຳປະປານະຄອນຫລວງແມ່ນມີ ຫລາຍ ຊະນິດຍີ່ຫໍ້ຊື່ງ, ຍັງມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນປະມານ 7 ຍີ່ຫໍ້ຄື:
 - 1.1 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ເຊເດເຊ ໄດ້ນຳໃຊ້ກ່ອນ ປີ 1980
 - 1.2 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ເຄັນ ໄດ້ນຳໃຊ້ກ່ອນ ປີ 1980
 - 1.3 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ສະລາເບີເກີ ໄດ້ນຳໃຊ້ກ່ອນ ປີ 1980
 - 1.4 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ກົມມອນ ໄດ້ນຳໃຊ້ ປີ 1980
 - 1.5 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ນິງໂບ ໄດ້ນຳໃຊ້ ປີ 1982
 - 1.6 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ໂອຈິ ໄດ້ນຳໃຊ້ປີ 1985
 - 1.7 : ໝໍ້ແທກນ້ຳຍີ່ຫໍ້ ອາສາຮີ ໄດ້ນຳໃຊ້ ປີ 1985
2. ປະເພດໝໍ້ແທກນ້ຳແຕ່ລະຍີ່ຫໍ້ມີແຕ່ຂະໜາດຄື: 15 ມມ, 20 ມມ, 40 ມມ, 50 ມມ, 80 ມມ, 100 ມມ.
3. ປະເພດໝໍ້ແທກນ້ຳແຕ່ລະຂະໜາດມີຫລາຍລຸ້ນ ຊື່ງແຕ່ລະລຸ້ນເຄື່ອງອາໄຫລບໍ່ຖືກກັນ. ພາໃຫ້ມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການສັ່ງຊື້ເຄື່ອງອາໄຫລມາສ້ອມແປງແລະປ່ຽນທ່າຍ.
4. ການເກັບກຳໝໍ້ແທກນ້ຳແຕ່ລະຍີ່ຫໍ້ ແຕ່ລະລຸ້ນທີ່ໄດ້ເອົາໄປຕິດຕັ້ງແລະປ່ຽນທ່າຍໃຫ້ຜູ້ຊົມໃຊ້ ໃນແຕ່ລະຄັ້ງຍັງບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງແລະໃນແຕ່ລະປີກໍ່ບໍ່ສາມາດເກັບກຳໄດ້ຊັດເຈນ ເຖິງປະຈຸບັນນີ້ກໍ່ຍັງ ເກັບກຳບໍ່ທັນໄດ້. ຊັດເຈນເທື່ອ.

II. ປະເພດທໍ່ນໍ້າ. ເລີ່ມແຕ່ກໍ່ສ້າງນໍ້າປະປາໃນນະຄອນຫລວງວຽງຈັນເຖິງປະຈຸບັນແມ່ນມີຫລາຍ ຊະນິດ ທີ່ຊຶ້ງເຫັນຍັງມີຢູ່ຮອດປະຈຸບັນແມ່ນປະມານ 8 ຊະນິດທີ່ຄື:

- 2.1 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຂາງໜຽວ ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1962.
- 2.2 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຊີມັງ ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1962.
- 2.3 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າເຫລັກເຄືອບ ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1962.
- 2.4 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າເຫລັກໜຽວ(ທີ່ເຫລັກຈອດ) ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1979.
- 2.5 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຢາງ PVC ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1987.
- 2.6 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຢາງ uPVC ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1989
- 2.7 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຢາງ PB ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1989.
- 2.8 : ຊະນິດທໍ່ນໍ້າຢາງ PE ໄດ້ນໍາໃຊ້ແຕ່ປີ 1993.

III. ປະເພດອຸປະກອນທໍ່ນໍ້າ. ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ທຸກໆຊະນິດໃນເວລາເຊື່ອມຕໍ່ເຂົ້າກັນ ແລະເວລາສ້ອມ ແປງທໍ່ນໍ້າແຕກຕາມສາຍທີ່ຕ່າງໆໃນສາທາລະນະແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ອຸປະກອນຫລາຍຊະນິດ ແລະບາງຊະນິດຂອງອຸປະກອນທີ່ບໍ່ສາມາດສະໜອງໄດ້ຕາມມາດຕະຖານຂອງໂຮງງານກໍ່ໄດ້ດັດ ຫລື ເຮັດດ້ວຍມື ປະກອບໃສ່ເຊັ່ນລວມສູນຂາງສໍາລັບຢາງ, ລວມສູນຂາງສໍາລັບທີ່ຊີມັງແລະອື່ນໆ.